

RAQAMLASHTIRISH ORQALI TA'LIM MUASSASALARINING TA'LIM SIFATINI OSHIRISH STRATEGIYASI

To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna,
BTOM mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonda raqamlashtirish orqali ta'lim muassasalarining sifatini oshirish strategiyasi tahlil qilinadi. Xususan, davlat-xususiy sheriklik asosida ta'lim infratuzilmasini modernizatsiya qilish, raqamli texnologiyalarni joriy etish, zamonaviy boshqaruv tizimlari va masofaviy ta'lim imkoniyatlari kengaytirilishi yoritilgan. Ushbu strategiyaning amalga oshirilishi ta'limda samaradorlik va shaffoflikni oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Raqamlashtirish, ta'lim sifati, davlat-xususiy sheriklik, zamonaviy texnologiyalar, masofaviy ta'lim

Annotation: This article analyzes the strategy for improving the quality of educational institutions in Uzbekistan through digitalization. In particular, it highlights the modernization of educational infrastructure based on public-private partnerships, the implementation of digital technologies, modern management systems, and the expansion of distance learning opportunities. The successful implementation of this strategy contributes to enhancing efficiency and transparency in education.

Keywords: Digitalization, education quality, public-private partnership, modern technologies, distance learning

Ma'lumki bugungi kunda mamlakatimizda Raqamlashtirish orqali ta'lim muassasalarining ta'lim sifatini oshirish strategiyasi jadal suratlar bilan rivojlanib bormoqda, xususan, 2026 yildan boshlab dastur bo'yicha ya'ni 400 000 dan ortiq talabalarni sig'dira oladigan zamonaviy ta'lim muassasalarini, shuningdek, 300 000 dan ortiq o'quvchilarga mo'ljallangan maktabgacha ta'lim muassasalarini tashkil etish belgilangan. Ushbu dastur har yili davlat-xususiy sheriklik tamoyillariga rioya qilgan holda kamida 100 ta maktab va 100 ta maktabgacha ta'lim muassasalarini qurish va boshqarishga qaratilgan. Ushbu tashabbus O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida 2024–2030 yillarda davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi qarorida bayon etilgan.

Dasturga kiritilgan loyihalarni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish, Davlat-xususiy sheriklik fondidan tushadigan tushumlarni samarali boshqarish uchun Iqtisodiyot va Moliya

vazirligi tarkibidagi davlat muassasasi sifatida "Davlat-xususiy sheriklik loyihalari markazi" loyiha ofisi tashkil etiladi.

Jahon iqtisodiyotining hozirgi manzarasi rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda ta'lim sohasida Raqamlashtirish orqali ta'lim muassasalarining ta'lim sifatini oshirish strategiyasi o'sishini ko'rsatmoqda. Ushbu hamkorlik, davlatning ta'limni rivojlantirishga katta e'tibor qaratishi bilan bir qatorda, oliy ta'lim doirasidagi chuqur o'zgarishlarni, xususan, DXSH modellarini birlashtirish orqali namoyon bo'lmoqda. Ta'lim sohasida sog'lom raqobat muhitini yaratish uchun xususiy sektorning faolligini oshirish zarur. Universitetning quyidagi strategik maqsadlari xususiy hissalarini kuchaytirish orqali ushbu raqobatbardosh ekotizimni yaratishga qaratilgan:

-inson kapitali orqali iqtisodiy rivojlanish: mehnat bozori talablariga mos keladigan yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash uchun oliy ta'lim sifatini oshirish va shu bilan milliy iqtisodiy o'sishga hissa qo'shish.

-oliy ta'lim olish imkoniyatini kengaytirish: mustaqil qaror qabul qilishga qodir ijodiy, tizimli fikrlovchilarni rivojlantirish orqali oliy ta'limda ishtirok etish darajasini oshirish.

-kasbiy kompetensiya va intellektual rivojlanish: intellektual qobiliyatlarni ifoda etishni osonlashtiradigan va shaxsiy shaxsiy rivojlanishni rag'batlantiradigan muhitni rivojlantirishda yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlang.

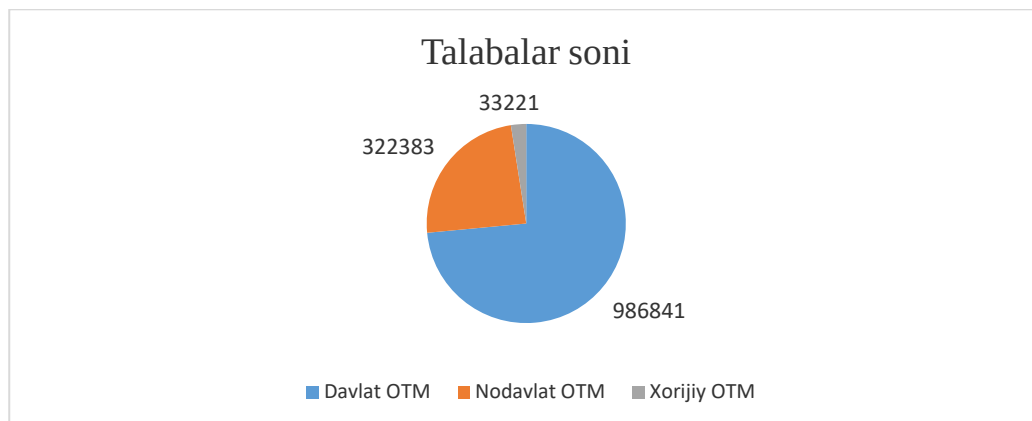
-raqobatbardosh va jozibador ta'lim muhiti: ta'lim tizimida mustahkam raqobat muhitini yaratish, uning jozibadorligini oshirish va global miqyosda raqobatbardoshlikni ta'minlash.

Ushbu maqsadlar birgalikda strategik xususiy sektor ma'lumotlarini birlashtirish, innovatsiyalarni boshqarish va iqtisodiyotning rivojlanayotgan ehtiyojlariga javob berish orqali ta'lim paradigmasini qayta shakllantirishga qaratilgan.

Bugungi kunda mamlakatimizda faoliyat olib borayotgan 210 ta OTM dan 54,29% davlat, 31,90% oliy ta'limdagi nodavlat sektorning ulushi, 13,81% xorijiy OTMlarni tashkil qilmoqda. Bu OTMda tahsil oladigan jami bakalavrlar 1308253 nafar, magistrlar 23790 nafar, ordinaturada tahsil oluvchi talabalar 3729 nafarni tashkil etadi. Bizga ma'lumki, bugungi kunda mulkchilik shakliga ko'ra OTM lar 3 turga bo'linadi:

- davlat oliy ta'lim muassasalari;
- nodavlat oliy ta'lim muassasalari;
- xorijiy oliy ta'lim muassasalari.

Oliy ta'lim muassasalarida mulkchilik shaklidan kelib chiqib tahsil oluvchi talabalar sonini quyidagi 2.4-rasm orqali ko'rish mumkin.

2.4-rasm. 2023-2024 o‘quv yilida Respublika oliy ta’lim Raqamlashtirish orqali ta’lim muassasalarining ta’lim sifatini oshirish strategiyasi doirasida tahsil oladigan talabalar soni⁵⁰

Oliy ta’limda Raqamlashtirish orqali ta’lim muassasalarining ta’lim sifatini oshirish strategiyasi ularning har biri turli maqsadlarni ko‘zlaydi. Hamkorlik asoslari hamkorlikning amaliy imkoniyatlarini ko‘rsatish uchun tuzilgan.

Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirishning strategik asosiy maqsadlar turli mintaqalardagi davlat va xususiy ta’lim muassasalarining muvofiqlashtirilgan sa’y-harakatlari bilan ta’minlangan oliy ma’lumotga qabul qilish darajasini 50 foizga oshirishni va shu bilan sifatli ta’lim uchun qulay raqobat muhitini yaratishni o‘z ichiga oladi.

Oliy ta’lim tizimini Raqamlashtirish orqali ta’lim muassasalarining ta’lim sifatini oshirish strategiyasi takomillashtirishda samarali foydalanish uchun quyidagi ustuvor tashabbuslar zarur:

- Oliy ta’limning milliy iqtisodiyot bilan integratsiyasini kengaytirish va bitiruvchilarning malakasini oshirish imkoniyatini kengaytirish.
- Ta’lim tajribasini boyitish uchun raqamli texnologiyalar va zamonaviy pedagogik metodikalarni joriy etish.
- Oliy ta’lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlarining samaradorligini oshirish, yoshlarni ilmiy izlanishlarga chuqurroq jalb etish va mustahkam innovatsion ekotizimni yaratish.
- Talabalar o‘rtsida yo‘naltirilgan ma’naviy-ma’rifiy targ‘ibot ishlari samaradorligini oshirish.
- Yuqori malakali bitiruvchilarni o‘qitish va tayyorlashda soha mutaxassislari va tegishli manfaatdor tomonlarning faol ishtirokini ta’minlash.
- Oliy ta’lim muassasalari uchun moliyaviy avtonomiya va barqarorlikka erishish,

⁵⁰ <https://stat.edu.uz> - sayti ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi.

ularning infratuzilma va texnik imkoniyatlarini mustahkamlash.

- Xalqaro raqobatbardoshlik va e’tirofni ta’minlash bilan bir qatorda oliy ta’lim sohasining investitsion jozibadorligini oshirish.

-Oliy ta’lim muassasalarini rivojlantirishda, shu jumladan qarorlar qabul qilish asoslarini tizimli ravishda muvofiqlashtirish funksiyasi talablarini hal etish.

Ushbu tashabbuslarning muhim tarkibiy qismi quyidagi umumiy strategik maqsadlarga muvofiqlikni ta’minlashdan iborat:

1. Respublika bo‘ylab Oliy o‘quv yurtlarida kengaytirish bilan bog‘liq aniq maqsadlarni bayon qilish.

2. Oliy ta’lim muassasalariga talabalar qamrovini taqsimotida viloyat aholisining doimiy soni va o‘sinh sur‘atini inobatga olish;

3. Respublika yoshlari o‘rtasida oliy ta’lim olishga ehtiyoji bor da’vogar yoshlar sonini va o‘sinh sur‘atlarini o‘rganish;

4. Oliy ta’lim muassasalarida o‘quv joylari sonini hududiy taqsimotini aniqlashtirib olish;

5. Talabalarning yotoqxona o‘rinlariga ehtiyojini o‘rganish va bunda viloyat talabalarining yotoqxona o‘rinlari ehtiyojiga alohida e’tiborni qaratish;

6. Oliy ta’lim muassasalaridagi ta’lim yo‘nalishlarining xususiyatidan kelib chiqib, ularga laboratoriyalarga ehtiyojlarini o‘rganish.

Raqamlashtirish orqali ta’lim muassasalarining ta’lim sifatini oshirish strategiyasi doirasida oliy ta’lim muassasalari faoliyatini tashkil etishdan manfaatdor tomonlarga huquqiy va uslubiy yordam ko‘rsatish, shuningdek, nodavlat oliy ta’lim muassasalari faoliyatini tashkil etish uchun to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishga alohida e’tibor qaratilgan. Shuningdek, oliy ta’lim tizimiga qo‘shishning asosiy ustuvor yo‘nalishlari aniqlandi. Ushbu strategik yo‘nalish yuqori malakali mutaxassislarni zamonaviy bilimlarga, kuchli axloqiy me’yorlarga va mustaqil tanqidiy fikrlash qobiliyatlariga ega bo‘lishlarini ta’minlash orqali o‘qitish jarayonlarini yuksaltirishga qaratilgan.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, ta’lim tizimida raqamlashtirishni chuqurlashtirish O‘zbekistonda ta’lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Bu jarayon ta’lim infratuzilmasini zamonaviylashtirish, ochiqlik va hisobdorlikni ta’minlash, hamda har bir o‘quvchining teng imkoniyatlarda ta’lim olishini kafolatlashga xizmat qiladi. Davlat-xususiy sheriklik asosidagi yondashuv esa bu islohotlarning samaradorligini oshiradi.

REFERENCES

1. Suyunova D.D. (2024). Scientific Approaches to the Use of Digital Technologies to Increase the Efficiency of Corporate Governance. *Scientific Electronic Journal "Economic Development and Analysis"*, July 31. <https://e-itt.uz/index.php/eitt/article/view/1472/1379>
2. Suyunova D.D. (2022). Scientific Approach to Increasing Corporate Governance Efficiency Through the Use of Digital Technologies. *International Scientific-Practical Conference: Urgent Issues of Business and Entrepreneurship Development in the Digital Economy*, December 23.
3. Suyunova D.D. (2022). Scientific-Theoretical Approach to Implementing Digital Transformation of Corporate Governance in Joint-Stock Companies. *International Scientific-Practical Conference: Urgent Issues of Business and Entrepreneurship Development in the Digital Economy*, December 23.
4. Suyunov D.Kh., Shermonovna T.D. (2022). The Role and Importance of Digital Technologies in Enterprise Development. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 4(2), pp. 15–19.
5. Suyunov D.Kh., Khoshimov E.A. (2017). Corporate Governance Models: Conceptual Aspects, Modern Trends, and Convergence Opportunities. *Scientific Electronic Journal "Economics and Innovative Technologies"*, No. 4, pp. 12–17.
6. Suyunov D.Kh., Khoshimov E.A., Khusainov Sh.A. (2018). *Corporate Governance: Challenges and Modern Solutions*. 220 pages.
7. Suyunov D.Kh., Kholbaev B.A. (2018). *Project Management: Methods and Standards*. Educational Manual. 195 pages.
8. Suyunov D.Kh., Kholbaev B.A. (2018). *Methods and Standards of Project Management*. Educational Manual. 210 pages.
9. Suyunov D.Kh., Kenjabaev A.T. (2023). Scientific Approaches to the Analysis of Foreign Experience in the Development of Entrepreneurship in the Service Sector. *Wire Insights: Journal of Innovation Insights*, 1(5), pp. 1–7.
10. Suyunov D.Kh. (2022). Theoretical Principles for Improving the Modern Corporate Control System in Joint-Stock Companies. *International Journal of Economic Perspectives*, 16(11), pp. 90–97.
11. Suyunov D.Kh., Elmirzayev S.E. (2022). *Corporate Governance*. Textbook – Tashkent, 450 pages.
12. Olimovich A.K., Butabaev M., Kholmuradovich S.D. (2023). Project Management in the System of Strategic Company Management. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 11(7), pp. 40–44.